

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา:
เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

อำนาจ ผ่องวรรณ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

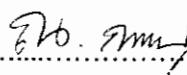
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ อำนาจ ผ่องวรรณ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

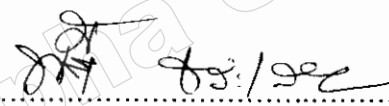
อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

(ดร.ณุกานดา กิติสุกวัฒนา)

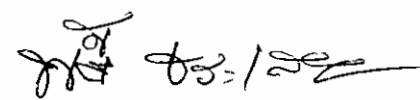
คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัมชา ก.บัวเกษร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนันย์ ธารเสนา)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนันย์ ธารเสนา)

วันที่ 26 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลปาย เมืองน่าอยู่
กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี” สำเร็จลุล่วงได้ด้วย
ความกรุณา ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต และ ดร.ณุกานดา กิตติภักดี ผู้ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา
ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขรายงานปัญหาพิเศษ
ฉบับนี้จนสำเร็จด้วยความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและเสียสละเวลาของ
ท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ทำให้ผู้
ศึกษานำความรู้ที่ได้มาผสมผสานจนสามารถทำปัญหาพิเศษสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะกรรมการควบคุมปัญหาพิเศษทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ
ปัญหาพิเศษฉบับนี้ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขข้อบกพร่อง จนกระทั่ง
ปัญหาพิเศษฉบับนี้ประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณประชาชนตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ และให้
ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

อำนาจ ผ่องวรรณ

ปัญหาพิเศษ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	อำนาจ ผ่องวรรณ
สาขา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่”: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์จำนวน 400 คนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t - test และ One - way ANOVA ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ ด้านสังคมเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านกายภาพ และลำดับสุดท้ายคือด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมากเช่นเดียวกัน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ ไม่แตกต่างกัน และประชาชนที่มี อาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title **Public Participation in the “Livable City” Municipal Development**
Program:
 A Case study Of Paknam Laem Singha Municipality
 Author **Amnaat Pongwan**
 Program **Master of Public Administration (Public and Private Management)**
 Academic Year **2011**

Abstract

The purpose of this research was to identify and compare levels of public participation in the “Livable City” development program of Paknam Laem Singha Municipality. The sample consisted of 400 residents and questionnaires were used for data collection. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-way ANOVA, with the level of statistical significance set at .05.

The study revealed a high level of overall participation, with participation in social aspects ranked highest, followed by physical aspects, and environment aspects. Gender, age, education, and income were found to be of no relevance to participation, while occupation was found to be relevant with the level of statistical significance set at .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	2
สมมติฐานการวิจัย	2
ขอบเขตการศึกษา	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	5
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา	10
แนวคิดเกี่ยวกับเมื่อนำอยู่	14
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
กรอบแนวคิดในการวิจัย	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 ผลการวิจัย	39
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล.....	40
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา เทศบาล ไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอ แหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี	42
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับ การศึกษา รายได้ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาล ไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	47
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
สรุปผลการวิจัย.....	57
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	70
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ	74

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 คุณลักษณะของเมื่อนำอยู่ขององค์กรอนามัยโลก	16
2 แหล่งที่มากรอบแนวคิดในการวิจัย	32
3 การคำนวณจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน	34
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	40
5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมื่อนำอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบล ปากน้ำแหลมสิงห์ ด้านสังคม	42
6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมื่อนำอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบล ปากน้ำแหลมสิงห์ ด้านสิ่งแวดล้อม	43
7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมื่อนำอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบล ปากน้ำแหลมสิงห์ ด้านกายภาพ.....	44
8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมื่อนำอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบล ปากน้ำแหลมสิงห์ ด้านเศรษฐกิจ	45
9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมื่อนำอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ ด้านการบริหารจัดการ.....	46
10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมื่อนำอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ ในภาพรวมด้านต่าง ๆ.....	47
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมื่อนำอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตามเพศ	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล ไปสู่เมืองน่าอยู่ กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตามอายุ..... 49
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมใน การพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตามอายุ 49
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล ไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตามอาชีพ 50
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมใน การพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตามอาชีพ 50
16	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ (Post Hoc) ด้วยวิธี LSD ของ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำ 51
17	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมใน การพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตามอาชีพ 52
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล ไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตาม ระดับการศึกษา 53
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบล ปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตามระดับการศึกษา 53
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล ไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตามรายได้ 54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษา: เทศบาลตำบล ปากน้ำแหลมสิงห์ จำแนกตามรายได้	54
22 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	55

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนที่เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	26
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	31

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University